

Hrvatska agencija za poštu i elektroničke komunikacije
Jurišićeva 13, p.p. 162
10 002 Zagreb
Tel. 01/489 60 00
Fax. 01/ 492 02 27

Datum: 28. studenoga 2011. godine

Predmet: **Javna rasprava – Prijedlog Pravilnika o načinu i uvjetima obavljanja djelatnosti elektroničkih komunikacijskih mreža i usluga - komentari Tele2 d.o.o.**

Poštovani,

Nastavno na otvaranje javne rasprave o Prijedlogu Pravilnika o načinu i uvjetima obavljanja djelatnosti elektroničkih komunikacijskih mreža i usluga (dalje: Pravilnik), Tele2 d.o.o. (dalje u tekstu: Tele2) niže daje svoje komentare.

S obzirom da se u iznesenim komentarima upozorava na veliki broj protuustavnih i protuzakonitih odredbi posebno ukazujemo na članak 5. stavak 1. Ustava Republike Hrvatske (NN 85/10) (dalje: Ustav) koji glasi:

U Republici Hrvatskoj zakoni moraju biti u suglasnosti s Ustavom, a ostali propisi i s Ustavom i sa zakonom.

Članak 7. stavak 2. Pravilnika

Posebni uvjeti korištenja javnih komunikacijskih usluga su sastavni dio općih uvjeta poslovanja.

Zakon o elektroničkim komunikacijama (NN 73/08, 90/11) (dalje: Zakon) članom 41. stavkom 4. jasno propisuje kako *sastavni dio pretplatničkog ugovora čine opći uvjeti poslovanja, uvjeti korištenja usluga i cjenik usluga za koje se taj ugovor sklapa.*

Iz navedene zakonske formulacije razvidna je volja zakonodavca da posebne uvjete korištenja usluga razdvoji od općih uvjeta, a što je jedino i logično i moguće s obzirom na dinamiku razvoja tržišta javnih komunikacijskih usluga.

Dakle, gore navedena odredba je protivna Zakonu te je izuzetno štetna jer bi u potpunosti promijenila do sada primjenjivanu proceduru stupanja na snagu posebnih uvjeta korištenja koja se pokazala dobrom, a što bi imalo negativan utjecaj na razvoj tržišta te bi povećalo troškove poslovanja operatora.

Predlažemo brisati spornu odredbu.

Članak 7. stavak 4. Pravilnika

U članku 7. stavka 4. taksativno se navode brojne odredbe koje moraju biti sadržane u općim uvjetima poslovanja, a koje Zakon ne propisuje kao obavezne.

Navedeno rješenje u suprotnosti je sa samim duhom i svrhom Zakona jer dovodi do previsoke regulacije općih uvjeta te tako zapravo sve operatore čini jednakima u svojoj ponudi gušeći pri tome poduzetnički duh i razvoj tržišnog natjecanja u području elektroničkih komunikacija, a što u konačnici dovodi do slabije ponude za krajnje korisnike.

Pravilnik je provedbeni propis te je njegova svrha upravo detaljnija razrada odredbi koje su već sadržane u Zakonu, a ne uvođenje u potpunosti novih odredbi koje sa zakonskim odredbama nemaju nikakve veze. Pa i sam predlagatelj u uvodnom dijelu svojeg obrazloženja jasno navodi kako Zakon pravilniku ostavlja samo mogućnost detaljnije razrade određenih odredbi.

Nadalje, nametanjem obveznih odredbi općih uvjeta direktno se zadire u slobodu uređivanja ugovornih odnosa, a slobodu je sukladno članku 16. Ustava moguće ograničiti samo zakonom i to razmjerno potrebi ograničenja. Zadiranjem u slobodu uređivanja ugovornih odnosa ograničava se i poduzetnička i tržišna sloboda operatora koja je člankom 49. Ustava određena kao temelj gospodarskog ustroja Republike Hrvatske, a člankom 50. Ustava ponovno je jasno određeno da se poduzetnička sloboda može iznimno ograničiti zakonom (a ne podzakonskim aktom). Dakle, ovaj stavak je, uz to što je protuzakonit, i protuustavan.

Iako je iz gore navedenog obrazloženja razvidno da je sve dijelove spornog stavka koji nisu u službi razrade odredbi Zakona potrebno brisati, skrećemo pažnju na pojedine dijelove koje smatramo osobito štetnim:

1. Točka 11. nalaže da u općim uvjetima bude sadržana odredba *kojom operator javnih komunikacijskih usluga utvrđuje na jednostavan, razumljiv i lako uočljiv način uvjete korištenja opreme vezane uz pretplatnički odnos a osobito: - uvjete korištenja opreme nakon prestanka ugovornog odnosa, - uvjete zamjene opreme u slučaju gubitka, kvara ili promjena uvjeta korištenja usluge.*

Sam Pravilnik, kao što mu i ime kaže, treba regulirati način i uvjete obavljanja djelatnosti elektroničkih komunikacijskih mreža i usluga, a ne regulirati obvezne odnose koji proizlaze iz djelatnosti prodaje elektroničke komunikacijske opreme. Ovakva odredba, izuzev što nije utemeljena u Zakonu, nepotrebno zadire u sferu drugih zakona, odnosno Zakona o obveznim odnosima (NN 35/05, 41/08) (dalje: ZOO) te Zakona o zaštiti potrošača (NN 125/07, 136/07, 79/09, 89/09) (dalje: ZZP) koji jasno definiraju obvezne odnose koje proizlaze iz kupoprodajnih ugovora i pri tome posebno štite interese potrošača odnosno krajnjih korisnika.

2. Točka 17. nalaže da opći uvjeti između ostaloga moraju sadržavati *potpun, detaljan, točan i nezavaravajući opis usluga razumljiv krajnjem korisniku, a osobito informacije:*

- *o mogućem maksimalnom odstupanju od ugovorene brzine prijenosa podataka sa detaljnim obrazloženjima razloga koji dovode do odstupanja,*

Ovakva odredba je neprovediva jer brzina prijenosa ovisi o brojnim čimbenicima na koje mobilni operatori ne mogu imati utjecaja kao što su geografski položaj korisnika u trenutku korištenja usluge, vremenske prilike te broj korisnika koji koriste usluge u istom trenutku. Slijedom navedenoga, određivanjem maksimalnog odstupanja operatori bi bili dovedeni u položaj da ne mogu ispoštivati odredbe ugovora u svakom trenutku što bi, s obzirom na novu zakonsku regulaciju, korisnicima omogućilo da to iskoriste za raskid ugovora bez plaćanja naknade za prijevremeni raskid. Dakle, ovakvom odredbom ruši se cijeli poslovni koncept operatora koji može rezultirati i prestankom ponude popusta i benefita za korisnike koji zaključe ugovor uz obvezno trajanje.

- *o posebnim ponudama i paketima sa detaljnim opisom što je uključeno u ponudu (popusti, neograničen promet, jedinstveno vrijeme poziva) a što ne, vremensko ograničenje ponude i posljedice doseg tih ograničenja te cijenu za ponudenu uslugu,*

- *o dodatnim uslugama koje su sadržane unutar odabranog paketa,*

Već smo u komentaru na članak 7. stavak 2. Pravilnika izrazili i argumentirali stav da posebni uvjeti korištenja usluga ne mogu biti dio općih uvjeta te ovdje navodimo samo neke dodatne argumente.

Zakon u čl. 42. st. 8. navodi što mora sadržavati ponuda usluga koju operatori nude temeljem općih uvjeta čineći tako jasnu distinkciju između takve ponude koja se daje temeljem općih uvjeta i samih općih uvjeta. Stoga predlagatelj ovakvim odredbama derogira volju zakonodavca te ponovno gura ponude operatora, odnosno posebne uvjete korištenja pojedinih usluga, u opće uvjete poslovanja.

Protuzakonitost predloženog rješenja osobito dolazi do izražaja u dijelu odredbe koja zahtijeva da se u opće uvjete uvrsti i cijena za ponuđenu uslugu. Naime, upravo je najnovijim izmjenama i dopunama Zakona razdvojen „režim“ izmjene općih uvjeta od „režima“ izmjena cjenika usluga, a sve sa svrhom pojednostavljenja poslovanja (s obzirom na dinamiku tržišta te česte promjene cijena i ponuda operatora). Ovakvom odredbom ti se „režimi“ izjednačuju.

Smatramo da nije nužno posebno obrazlagati koliko bi negativan utjecaj ovakva odredba imala na poslovanje operatora i na sam razvoj tržišta.

Predlažemo brisati sporne odredbe.

Članak 7. stavak 7. Pravilnika

Agencija može svojom odlukom izmijeniti, dopuniti ili ukinuti pojedine odredbe općih uvjeta poslovanja ako utvrdi da su u suprotnosti sa Zakonom i propisima donesenim na temelju Zakona.

Ovom odredbom predlagatelj protuzakonito širi svoje ovlasti dajući si mogućnost nametanja ugovornih odredbi operatorima.

Naime, i sam zakonodavac je, očito uvažavajući ustavnopravnu dvojbenost, ali i nesvrhovitost (nema svrhe da se pojedine odredbe koje su nezakonite ukidaju kada su već uslijed svoje nezakonitosti ništetne) takvog rješenja, izmjenama i dopunama Zakona brisao zakonsku odredbu kojom je takvo rješenje predviđeno (odredba je prije izmjena i dopuna bila sadržana u čl. 42. st. 6. Zakona).

Međutim, Predlagatelj ne samo da nije uvažio volju zakonodavca uvrstivši takvu odredbu u Pravilnik, već je proširio svoje ovlaštenje i u odnosu na brisanu zakonsku odredbu i na odredbu trenutno važećeg pravilnika tako što je mogućnost izmijene, dopune ili ukidanja pojedinih odredbi općih uvjeta propisao i u slučaju suprotnosti tih odredbi sa propisima donesenim na temelju Zakona, a ne samo u slučaju suprotnosti tih odredbi sa zakonima.

Predlažemo brisati spornu odredbu.

Članak 8. stavak 7. Pravilnika

Usluge koje samim uključivanjem/dodjeljivanjem mogu prouzročiti troškove krajnjem korisniku i/ili trećoj strani, bez da je pretplatnik sam poduzeo radnju za pokretanje navedene usluge, operator može uključiti samo na zahtjev krajnjeg korisnika.

Predložena odredba nije dovoljno jasna. Koristi se termin *krajnji korisnik* pa zatim *pretplatnik* pa onda opet *krajnji korisnik*. Što je stvarna volja predlagatelja? Nadalje, iz predložene formulacije nije jasno da li se ovdje radi o trošku koji se plaća za samo uključivanje/dodjeljivanje usluge ili trošku korištenja usluge koji slijedi nakon (besplatnog) uključivanja/dodjeljivanja. Osim toga, potpuno je nejasno kako pretplatnik pokreće uslugu kao i što se ima podrazumijevati pod pokretanjem usluge. Budući da se radi o odredbi koja neposredno utječe na obveze odnose između operatora i korisnika smatramo da ista mora biti potpuno transparentna, jasna, te da ne smije biti podložna naknadnim tumačenjima, kako radi zaštite operatora tako i radi zaštite interesa krajnjih korisnika.

Upitna je i svrhovitost same odredbe. Razvidna je intencija predlagatelja da krajnjem korisniku omogući kontrolu vlastitog troška, ali ta je svrha već ostvarena kroz brojne druge odredbe Pravilnika. S druge strane nije jasno kojom se logikom vodio Predlagatelj kada je stavio krajnjeg korisnika u poziciju da odlučuje o tome hoće li ili neće biti prouzročeni troškovi trećoj strani (takva odluka bi trebala biti samo u domeni te treće strane).

Predlažemo spornu odredbu brisati odnosno, podredno, jasnije definirati na način da bude nedvojbeno da se ista ne odnosi na usluge kojima se pristupa putem prijenosa podataka.

Članak 8. stavak 9. i 10. Pravilnika

U slučaju kad operator pretplatniku osigurava telekomunikacijsku terminalnu opremu za korištenje usluge koja je ugovorena uz uvjet minimalnog obveznog trajanja pretplatničkog ugovora, isti je obavezan osigurati ispravan rad te telekomunikacijske terminalne opreme za cijelo razdoblje minimalnog obveznog trajanja pretplatničkog ugovora.

Operator javnih komunikacijskih usluga u pokretnoj elektroničkoj komunikacijskoj mreži može ograničiti mobilni uređaj na rad unutar vlastite mreže samo u slučaju ako ga pretplatnik uzima uz sklapanje pretplatničkog ugovora uz uvjet minimalnog obveznog trajanja pretplatničkog ugovora. Operator je obavezan po isteku ugovorne obveze pretplatniku odmah i bez naknade omogućiti daljnje korištenje uređaja u ostalim mrežama. Korisnicima unaprijed plaćene usluge (pre-paid) ista mogućnost mora biti omogućena nakon 12 mjeseci korištenja usluge uz predočenje računa o kupnji mobilnog uređaja.

Kao što smo već gore naveli Pravilnik treba regulirati način i uvjete obavljanja djelatnosti elektroničkih komunikacijskih mreža i usluga, a ne regulirati obvezne odnose koji proizlaze iz djelatnosti prodaje elektroničke komunikacijske opreme. Dakle, ovakva odredba nije utemeljena u Zakonu jer Zakon nije ovlastio predlagatelja da uređuje obvezne odnose koji proizlaze iz kupoprodajnih ugovora, a koji odnosi su već definirani kogentnim odredbama ZOO-a i ZZP-a kojima se uređuje područje odgovornosti za materijalne nedostatke prodane stvari.

Ne samo da odredba stavka 9 nije zakonita nego nije niti dovoljno jasna i precizna. Naime, za razliku od odredbi mjerodavnih zakona kojima se jasno i definira pod kojim uvjetima kupac ili potrošač ima pravo na otklanjanje kvarova na kupljenoj stvari, odredba stavka 9 sve svodi na nejasnu formulaciju kako je operator „obavezan osigurati ispravan rad“ opreme. Takvo bi se rješenje moglo protumačiti i na način da operator mora otklanjati i kvarove koji nisu nastali u zoni njegove odgovornosti te da je isto obavezan učiniti bez naknade.

Predlažemo brisati sporne odredbe.

Članak 8. stavak 13. Pravilnika

U slučaju sklapanja ugovora u kojem postoji određeno probno razdoblje korištenja usluge unutar kojeg pretplatnik može istu otkazati bez naknade, operator mora obavijestiti pretplatnika usluge pisanim putem, u roku od osam (8) dana prije isteka probnog razdoblja, da se od određenog datuma pretplatnički ugovor neće moći raskinuti bez naknade.

Ova odredba nije dovoljno jasna kao što nije jasna niti njezina svrha. Nejasno je da li je rok od 8 dana krajnji rok pa je obavijest moguće uručiti i ranije ili ista mora biti uručena točno 8 dana ranije. Neujednačena je i terminologija jer se prvo govori o mogućnosti *otkazivanja usluge*, a zatim o nemogućnosti raskida *pretplatničkog ugovora*. Zašto je potrebno ponovno obavještavati korisnika o mogućnosti otkaza unutar probnog razdoblja? Time se postiže samo poskupljenje poslovnog procesa operatora. S obzirom na obvezno obavješćivanje pisanim putem ovakva odredba će operatore prije svega potaknuti da probni rok za svoje usluge skrate na 8 dana kako bi ionako suvišna obavijest mogla biti uručena korisnicima već prilikom zasnivanja pretplatničkog odnosa te kako bi se na taj način izbjegao dodatni trošak zasebnog slanja obavijesti. Skraćenje probnog roka biti će na štetu korisnika.

Ovakvom odredbom predlagatelj je operatorima posredno uredio i minimalno obvezno trajanje probnog roka. Zašto operatori ne bi svojom voljom za pojedine usluge, za koje probni rok nije propisan kao obavezan, ponudili trajanje probnog roka kraćeg od 8 dana?

Predlažemo brisati odredbu.

Članak 9. Pravilnika

Cijeli članak je suvišan, nejasan i štetan. Naime, postupak sklapanja ugovora putem interneta, odnosno na daljinu, već je propisan ZZP-om kao propisom višeg ranga i to na drugačiji način. Postavlja se stoga pitanje prema kojem postupku postupati, a što dovodi do pravne nesigurnosti koja koči razvoj prodaje usluga putem interneta.

Formulacija točke 2. stavka 1. ovog članka kojom se nameće obveza da se *korisniku usluga, koji želi poslati zahtjev za sklapanje ugovora, elektroničkom poštom ili pisanim putem dostave određeni podaci* implicira da korisnik najprije mora putem interneta iskazati interes za sklapanje ugovora pa mu operator zatim mora slati elektroničku poštu ili dopis sa podacima da bi zatim korisnik mogao podnijeti i zahtjev za sklapanje ugovora.

No to nije sve jer prema odredbi stavka 2. operator mora poslati elektroničku ili pisanu potvrdu o zaprimanju zahtjeva, ovisno o načinu na koji je zahtjev zaprimljen. Tako je operatorima nametnuta obveza da potvrdu u određenim slučajevima moraju slati poštom, a što nije u skladu sa člankom 44. stavak 1. ZZP-a koji omogućuje da se potvrda prethodne obavijesti može dati u pisanom ili nekom drugom potrošaču dostupnom trajnom mediju.

Takva regulacija protivna je osnovnom cilju sklapanja ugovora putem Interneta koji bi prema našem shvaćanju trebao bi biti pojednostavljivanje i ubrzavanje postupka na zadovoljstvo korisnika, odnosno omogućavanje korisniku da sklopi ugovor isključivo putem *web-a* i/ili *e-mail-a* jednostavnim „klikanjem miša“ kojim prihvaća opće uvjete i uvjete korištenja pojedine odabrane usluge.

U slučaju da budu prihvaćene ovakve odredbe Pravilnika korisnicima će biti puno brže i jednostavnije doći na prodajno mjesto radi zasnivanja pretplatničkog odnosa nego isti zasnovati putem interneta.

Nejasna je i svrha stavka 3. jer je sasvim jasno da korisnik može ispraviti pogreške u zahtjevu do trenutka njegova slanja (zahtjev se još uvijek nalazi u domeni korisnika).

Predlažemo brisati cijeli članak ili isti izmijeniti na način da se istim samo uputi na odredbe posebnih zakona.

Članak 10. Pravilnika

Pretplatnički ugovori ne smiju sadržavati nepošteno uvjete ... Uvjeti ugovora za javne komunikacijske usluge koji se smatraju nepoštenima odnose se na sljedeće mogućnosti operatora, ali nisu ograničene na:

1. mogućnost naplate ponovnog uključivanja u situaciji kada je do isključivanja došlo pogreškom operatora, ili uvjetovanje ponovnog uključivanja prijevremenim plaćanjem novčanog iznosa koji predstavlja nedospjela potraživanja nastala korištenjem javnih komunikacijskih usluga,

...

3. mogućnost odbijanja zahtjeva za zasnivanje pretplatničkog odnosa zbog dugovanja u slučajevima kada krajnji korisnik navedena dugovanja osporava u sudskom ili kojem drugom izvansudskom postupku,

...

Članak 16. Ustava glasi:

Slobode i prava mogu se ograničiti samo zakonom da bi se zaštitila sloboda i prava drugih ljudi te pravni poredak, javni moral i zdravlje.

Svako ograničenje slobode ili prava mora biti razmjerno naravi potrebe za ograničenjem u svakom pojedinom slučaju.

Sloboda ugovaranja i uređivanja obveznih odnosa dakle ne može biti ograničena Pravilnikom na način kako je to učinjeno gore navedenim odredbama jer je Pravilnik samo podzakonski akt, a sam Zakon ne sadrži odredbe koje korespondiraju navedenim odredbama Pravilnika.

Sve kada bi sporne odredbe i bile sadržane u Zakonu iste bi i dalje bile protuustavne i to iz razloga što ograničenja koja ista nameću nisu razmjerna naravi potrebe za takvim ograničenjima.

Naime, ograničenje prava operatora da kao sredstvo osiguranja sa korisnikom ugovori avansno plaćanje ima iznimno negativan utjecaj na poslovanje operatora jer zahtjeva izmjenu poslovnog modela te upotrebu alternativnih sredstava za minimalizaciju rizika naplate, a što sve iziskuje visoke troškove. S druge strane potreba za takvim ograničenjem uopće ne postoji jer avansno plaćanje ne opterećuje korisnika niti ga stavlja u tegoban položaj (to je uobičajen način plaćanja koji se koristi čak i za plaćanje isporuke struje i plina,

koji energenti imaju za potrošače puno važnije značenje sa aspekta zadovoljenja životnih potreba). Uostalom, korisnik je uvijek u mogućnosti otići drugom operatoru koji će mu ponuditi povoljnije načine plaćanja.

Sporna je odredba i u izravnoj suprotnosti sa odredbom članka 29. ZZP-a koja izričito predviđa plaćanje proizvoda ili usluga predujmom (navedena odredba propisuje trgovcu obvezu plaćanja kamata na uplaćeni predujam za slučaj da od isplate predujma i isporuke proizvoda ili usluge protekne više od mjesec dana).

Nadalje, sporna odredba stavka 1. točke 1. ne samo da je protuustavna i protuzakonita već je i u suprotnosti sa drugim odredbama samog Pravilnika kojima se operatoru daje mogućnost odbijanja zahtjeva za zasnivanje pretplatničkog odnosa u slučaju kada procijeni da podnositelj zahtjeva neće biti u mogućnosti podmiriti svoja buduća dugovanja za korištene javne komunikacijske usluge, osim u slučaju ako korisnik pruži osiguranje plaćanja koje, između ostaloga, može biti i u vidu predujma (čl. 8. st. 4. Pravilnika). Naravno takva je odredba u suprotnosti i sa samim institutom prepaid korisnika koji je baziran upravo na plaćanju usluga unaprijed.

Odredba točke 3. je nejasna, odnosno neupotrebljiva, jer kao nedopušten uvjet ugovora navodi mogućnost odbijanja zahtjeva za zasnivanje pretplatničkog odnosa u određenim slučajevima, a sam ugovor se smatra zaključenim tek prihvatom zahtjeva za zasnivanje pretplatničkog odnosa. Dakle, kako mogućnost odbijanja zahtjeva za zasnivanje pretplatničkog odnosa može biti dio ugovora koji je nastao prihvatom takvog zahtjeva?!

Možemo pretpostaviti da je namjera predlagatelja pri sastavljanju ove odredbe zapravo bila da onemogući odbijanje zahtjeva za zasnivanje pretplatničkog odnosa zbog dugovanja u slučajevima kada krajnji korisnik navedena dugovanja osporava u sudskom ili kojem drugom izvansudskom postupku. Međutim takvo bi rješenje također bilo neutemeljeno u zakonu i protuustavno i nesrazmjerno postizanju željenog cilja. Operatore bi stavilo iznimno težak položaj prisiljavajući ih na sklapanje novih ugovora sa korisnicima koji ne podmiruju svoja dugovanja, a sve radi zaštite takvih korisnika koji su već dovoljno zaštićeni zakonskom regulacijom (kao što smo već obrazložili, jedino je zakonsko ograničenje sloboda i dopušteno) koja onemogućuje njihovo isključenje za vrijeme trajanja sudskog ili kakvog drugog spora.

Svaki korisnik koji se bavi prijevornim radnjama ili je postao nesposoban za plaćanje bio bi u slučaju usvajanja ovakvog rješenja u mogućnosti da nakon nepodmirenja troškova po pojedinom ugovoru započne sudski postupak ili postupak pred HAKOM-om i tako si osigura pravo na novi ugovor po kojemu opet neće podmiriti troškove.

Predlažemo brisati sporne odredbe.

Članak 11. st. 2. Pravilnika

Prava i obveze iz pretplatničkih ugovora jednako se primjenjuju na fizičke i pravne osobe.

Uzimajući u obzir da članak 41. st. 4. Zakona propisuje da su odredbe koje su utvrđene posebnim zakonom kojim je uređena zaštita potrošača te drugim posebnim propisima obvezan sadržaj Pretplatničkog ugovora, ovom se odredbom pravilnika zapravo proširuje djelovanje ZZP-a i na pravne osobe što je u izričitoj suprotnosti sa odredbama toga zakona koje definiraju potrošača kao fizičku osobu, a u suprotnosti je i sa samom svrhom tog zakona koja svrha je zaštita fizičkih osoba koje postupaju sa manjim stupnjem pažnje od poslovnih subjekata kojima zaključivanje ugovora ulazi u redoviti tijek poslovanja.

Dakle, podzakonskim aktom se ne može proširivati područje djelovanja zakona kao pravnog akta višeg ranga.

Predlažemo brisati spornu odredbu.

Članak 13. st. 3. Pravilnika

Operator javnih komunikacijskih usluga obvezan je udovoljiti zahtjevu za prijenos pretplatničkog ugovora ako su podmirena sva dospjela, a neosporena dugovanja. Cijena usluge prijenosa pretplatničkog ugovora mora biti utvrđena cjenikom operatora.

Navedenom odredbom derogiraju se odredbe čl. 8. st. 4. Pravilnika kojima se operatoru daje mogućnost odbijanja zahtjeva za zasnivanje pretplatničkog odnosa u slučaju kada procijeni da podnositelj zahtjeva neće biti u mogućnosti ili da nema namjeru podmiriti svoja buduća dugovanja za korištene javne komunikacijske usluge, osim u slučaju ako korisnik pruži osiguranje plaćanja.

Naime, pri prijenosu pretplatničkog ugovora operator stupa u poslovni odnos sa novim korisnikom te sama činjenica je li raniji korisnik uredno podmirivao svoja dugovanja nema nikakvog utjecaja na procjenu operatora o platežnoj sposobnosti ili o namjerama novog korisnika.

Dakle, na osobu na koju se prenosi pretplatnički ugovor trebala bi se primjenjivati ista pravila kao i na svakog novog korisnika, odnosno kao i na svaku osobu koja podnosi zahtjev za zasnivanje pretplatničkog odnosa.

Predlažemo brisati spornu odredbu.

Članak 16. st. 1. Pravilnika

Operator javnih komunikacijskih usluga može, uz prethodnu obavijest privremeno isključiti pretplatničku telekomunikacijsku terminalnu opremu iz javne elektroničke komunikacijske mreže ako utvrdi da je ispunjen bilo koji od sljedećih uvjeta: ...

Smatramo štetnim dio odredbe kojim se propisuje obveza prethodne obavijesti prije isključenja i koji predstavlja novinu u odnosu na rješenje predviđeno trenutno važećim pravilnikom.

Naime, prethodnu obavijest iz objektivnih razloga nije moguće uvijek dostaviti (npr. u slučaju neispravnosti terminalne opreme), a samom dostavom bi se često produžavalo trajanje protupravnog stanja i povećavao rizik nastanka štete (npr. kada postoji pravomoćna odluka suda ili kada korisnik koristi opremu protivno odredbama ugovora i narušava integritet mreže).

Sama je odredba i nepotrebna jer već iz drugih odredbi Pravilnika postoji obveza pisanog obavještanja korisnika o pojedinim situacijama koje bi mogle rezultirati isključenjem (obvezno upozorenje pisanim putem da postoji osnovana sumnja u neispravnost opreme, obvezna opomena zbog neplaćenog dugovanja). Obveza još jednog dodatnog obavještanja predstavljalo bi samo dodatni trošak operatorima.

Predlažemo brisati riječi „uz prethodnu obavijest“.

Članak 17. st. 1. Pravilnika

(1) Pretplatnički ugovor prestaje:

...

3. na temelju pravomoćne odluke suda odnosno konačne odluke Hrvatske agencije za poštu i elektroničke komunikacije,

...

Način prestanka ugovora već je definiran zakonima te ponovno ističemo da podzakonskim aktom nije moguće definirati obvezne odnose među ugovornim stranama, a kako smo u okviru ovih komentara već više puta obrazložili. Dakle, smatramo cijelu odredbu članka 17. st. 1. Pravilnika suvišnom i protuustavnom.

Napominjemo da je priroda pretplatničkog odnosa (raskid moguć u svako vrijeme, ne radi se o radnom odnosu) da bi sud eventualno mogao utvrđivati da je pretplatnički ugovor prestao, ali ta bi odluka bila samo deklaratorna (ne konstitutivna) odnosno sama sudska odluka ne bi utjecala na prestanak pretplatničkog odnosa. Dakle, pretplatnički bi odnos svakako prestao u trenutku nastupa za taj prestanak predviđenih

okolnosti, a sud bi mogao na zahtjev pojedine stranke utvrditi da su te okolnosti nastale. Zašto je potrebna odluka predlagatelja o prestanku pretplatničkog odnosa (za zaštitu čijih interesa) kada zakon korisnicima omogućuje da ugovor mogu uvijek raskinuti?

Predlažemo brisati spornu odredbu.

Članak 20. st. 3. Pravilnika

U slučaju kada pretplatnik jasno zatraži raskid ugovora operator mu navedeni raskid mora omogućiti neovisno o postojanju potraživanja operatora prema navedenom pretplatniku i to na dan u kojem je raskid zatražen.

Uz upozorenje na nemogućnost ograničavanja slobode uređenja obveznih odnosa putem podzakonskog akta upozoravamo i na praktičnu neprovedivost ovakve odredbe. Sama životna i poslovna logika ukazuje na to da je nemoguće provesti administrativni i tehnički postupak isključenja isti dan kada je zahtjev za raskid podnesen.

Predlažemo brisati spornu odredbu ili propisati da rok za raskid ugovora propisuju operatori svojim općim uvjetima.

Članak 24. st. 1. Pravilnika

U svrhu zaštite krajnjeg korisnika svojih usluga, operatori javnih komunikacijskih usluga moraju osobito voditi računa o sljedećem:

...

2. u slučajevima kada krajnji korisnik koristi uslugu u razdoblju manjem od tri (3) mjeseca operator javnih komunikacijskih usluga korisnika mora u najkraćem mogućem roku upozoriti u trenutku kada ukupna potrošnja javnih komunikacijskih usluga bude dvostruko veća od ugovorenog iznosa minimalne mjesečne potrošnje odnosno mjesečne naknade.

3. operator javnih komunikacijskih usluga može tek nakon upozorenja krajnjem korisniku obustaviti pružanje određene usluge, pri čemu ponovno uključenje ne smije biti uvjetovano prijevremenom uplatom novčanog iznosa koji predstavlja nedospjela potraživanja za tekuće obračunsko razdoblje.

U ovom stavku spornim smatramo upotrebu termina *krajnji korisnik*. Naime, navedeni termin sukladno zakonskoj definiciji obuhvaća i pretplatnike i prepaid korisnike, a pretpostavljamo da je namjera predlagatelja da se navedeni stavak odnosi samo na pretplatnike.

Ukoliko je ipak namjera predlagatelja da stavak primjeni na sve krajnje korisnike ukazujemo da takvo rješenje nema smisla sa strane zaštite korisnika jer prepaid korisnici već kroz kupnju bonova ostvaruju kontrolu nad vlastitom potrošnjom te ne postoji opasnost neočekivane potrošnje ili zlouporabe od strane trećih te da je takvo rješenje neprovedivo od strane operatora jer se za prepaid korisnike ne vrši obračun kroz obračunska razdoblja.

Predlažemo formulaciju „...*krajnjeg korisnika*...“ zamijeniti terminom „...*krajnjeg korisnika koji nije prepaid korisnik*...“. Namjerno ne predlažemo korištenje termina *pretplatnik* (iako bi to s obzirom na opće prihvaćeno značenje tog termina bilo prikladno) jer sukladno Zakonu isti označava svaku fizičku ili pravnu osobu koja je sklopila ugovor s operatorom javno dostupnih elektroničkih komunikacijskih usluga o pružanju tih usluga (dakle obuhvaća i prepaid korisnike koji su također u ugovornom odnosu sa operatorima).

Smatramo da je odredba iz točke 2. ovog stavka nepotrebna jer korisnici koji već imaju mogućnost odabira ograničenja potrošnje ukoliko se boje za iznos potrošnje, a predlagatelj je u Pravilnik uvrstio i odredbu prema kojoj operatori moraju obavijestiti korisnike o iskorištenosti tarifnog paketa (čl. 24. st. 11). S druge strane implementacija ovakvog rješenja bila bi za operatora dodatan visoki trošak.

Odredbu iz točke 3. ovog stavka kojom se brani uvjetovanje uključanja prijevremenom uplatom novčanog iznosa smatramo apsolutno neprihvatljivom, nezakonitom i protuustavnom iz svih onih razloga koji su već navedeni u ovim komentarima na odredbu članka 10. st. 1. točke 1. Pravilnika te upućujemo na tamo iznesenu argumentaciju.

Predlažemo brisati odredbu iz točke 2. te sporni dio odredbe iz točke 3. ovog stavka.

Članak 24. st. 2. Pravilnika

U slučajevima iz stavka 1. ovog članka kada operator javnih komunikacijskih usluga nije krajnjeg korisnika pravovremeno upozorio o prekomjernoj potrošnji, a krajnji korisnik je podnio prigovor u skladu sa Zakonom, operator javnih komunikacijskih usluga će krajnjem korisniku naplatiti prosječni iznos računa kojim je korisnik bio zadužen u razdoblju od najviše tri (3) mjeseca prije razdoblja na koje se odnosi prigovor, a u slučaju kada krajnji korisnik koristi uslugu u razdoblju manjem od tri (3) mjeseca operator javnih komunikacijskih usluga će krajnjem korisniku naplatiti iznos koji predstavlja dvostruki ugovoreni iznos minimalne mjesečne potrošnje odnosno mjesečne naknade.

Uz upozorenje na nemogućnost ograničavanja slobode uređenja obveznih odnosa putem podzakonskog akta upozoravamo na direktnu suprotnost ove odredbe sa odredbama ZOO-a kao propisa višeg pravnog ranga.

Naime, ovakva odredba derogira jedan od osnovnih instituta obveznog prava koji je ugrađen u ZOO, a to je da se ne može zadržati ono što je stečeno bez osnove.

Ako nije dvojbeno da su korisnici usluge koristili onda su korištenjem istih stekli korist u visini vrijednosti tih usluga, dakle moraju ih platiti i u slučaju da iste nisu pružene temeljem ugovora ili da su pružene protivno ugovoru. Dugovi se ne mogu otpisivati Pravilnikom!

Ako su usluge korištene od strane treće osobe uslijed zlouporabe onda je korisnik u mogućnosti to dokazati sudskim putem te zahtijevati od operatora naknadu štete zbog nepostupanja po ugovornoj obvezi obavještavanja o potrošnji koje je omogućilo takvu zlouporabu ili pridonijelo tome da šteta bude veća.

Zakon predlagatelju kao nadležnom regulatornom tijelu daje mogućnost pokretanja prekršajnog postupka zbog nepostupanja operatora po odredbama Pravilnika prilikom pružanja usluga (propisana je kazna 50.000 do 500.000 kn) te mu tako daje vrlo efikasan instrument kojim može prisiliti operatore na izvršenje svojih obveza bez da zalazi u protuustavno i protuzakonito zadiranje u obvezne odnose operatora i korisnika.

Kada bismo i zanemarili sve gore iznesene primjedbe i zadržali se na samoj intenciji predlagatelja moramo ukazati na nelogičnost rješenja da se korisniku otpisuje cijeli dug preko prosječne potrošnje, ako je obveza operatora bila upozoriti korisnika na povećanje potrošnje tek kada ista dosegne dvostruki iznos. Logično bi bilo da se korisniku otpiše samo onaj dio duga nastao nakon dosezanja dvostrukog iznosa potrošnje.

Predlažemo brisati odredbu.

Članak 24. st. 5. Pravilnika

(5) Ispis računa osobito mora obuhvaćati:

...

2. evidenciju poziva prema uslugama s posebnom tarifom koja mora sadržavati podatke o operatoru usluga s posebnom tarifom i ako postoji mogućnost, podatak o tipu usluge,

Odredba kojom se traži podatak o operatoru usluga s posebnom tarifom nije tehnički provediva jer operator nema informaciju tko je pružatelj pojedine usluge s posebnom tarifom. Tele2 svojim korisnicima putem ugovora o međupovezivanju omogućuje pristup operatorima usluga s posebnom tarifom koji se nalaze u mrežama drugih mobilnih operatora kada se radi o voice usluzi, a kada se radi o SMS usluzi Tele2 nema zaključen ugovor sa svim operatorima usluga s posebnom tarifom koji pružaju usluge njegovim korisnicima već su neki pristup Tele2 korisnicima omogućuju temeljem podugovora.

Ne vidimo smisao inzistiranja na ovoj neprovedivoj odredbi iz razloga što korisnici i tako sve svoje prigovore vezane uz pružanje usluga sukladno Zakonu upućuju neposredno mobilnom operatoru, a cijene poziva prema svim brojevima iste početne numeracije su za krajnje korisnike jednake neovisno o tome koji od tih brojeva je korišten od strane kojeg operatora s posebnom tarifom.

Predlažemo brisati sporni dio odredbe.

Članak 24. st. 7. Pravilnika

Operator javnih komunikacijskih usluga obvezan je, na zahtjev pretplatnika, bez naknade pružiti podroban ispis računa za razdoblje unatrag godinu dana.

Tele2 čuva prometne podatke unatrag 6 mjeseci te u trenutku stupanja Pravilnika na snagu neće raspolagati podacima za razdoblje unatrag godinu dana.

Slijedom navedenoga predlažemo prijelaznim i završnim odredbama Pravilnika odgoditi primjenu ove odredbe na rok od šest mjeseci od dana stupanja Pravilnika na snagu

Članak 24. st. 8. Pravilnika

Operatori javnih komunikacijskih usluga obvezni su u skladu sa Zakonom omogućiti krajnjim korisnicima, na njihov zahtjev i bez naknade sljedeće:

...

4. zabranu slanja i/ili primanja kratkih tekstovnih poruka (SMS poruke) i multimedijских poruka (MMS poruke) u okviru usluge s posebnom tarifom

Pozdravljamo odluku predlagatelja da ovom odlukom Pravilnika protumači odredbu Zakona u skladu sa odredbom relevantne direktive EU.

Ipak, ostaje problem implementacije tehničkog rješenja potrebnog za ispunjenje obveze koja proizlazi iz ovakve odredbe, a sa čime je predlagatelj već upoznat putem više održanih sastanaka i konzultacija tehničke službe predlagatelja sa tehničkim službama operatora i relevantnih proizvođača aplikacija za SMS i MMS centre.

Dio obveze koji se odnosi na provedbu eventualne zabrane primanja SMS i MMS poruka operatori će riješiti kroz svoje ugovorne odnose sa pružateljima usluga s posebnom tarifom, međutim za provedbu eventualne zabrane slanja SMS i MMS poruka biti će neophodno napraviti složenu nadogradnju sustava operatora koja iziskuje izuzetno visoke troškove te najmanje godinu dana rada na istoj (molimo predlagatelja da provjeri ove navode kod svoje tehničke službe).

Slijedom svega navedenoga predlažemo prijelaznim i završnim odredbama Pravilnika odgoditi primjenu ove odredbe na rok od najmanje godinu dana od dana stupanja Pravilnika na snagu.

Članak 24. st. 11. Pravilnika

Operatori javnih komunikacijskih usluga obvezni su svoje krajnje korisnike pravovremeno i besplatno obavijestiti o iskorištenosti ugovorenog iznosa tarifnog paketa, tarifnog modela i tarifne opcije.

Smatramo ovu odredbu tegobnom za operatore jer ista zahtijeva dodatne implementacije u sustavu, a zapravo suvišnom jer su korisnici već dovoljno zaštićeni obaviješću o dvostrukoj potrošnji te mogućnošću odabira limita mjesečne potrošnje.

Temeljem dosadašnjeg iskustva rada sa korisnicima uvjereni smo da će najveći broj korisnika biti iziritiran velikom količinom SMS-ova (s obzirom da prema Zakonu i Pravilniku treba slati i druge obavijesti) te da će zahtijevati da im se isti ne šalju.

Nadalje, odredba nema uporišta u Zakonu jer isti takvu obvezu operatora ne predviđa, a podložna je i različitim tumačenjima zbog nabrojavanja različitih termina (*tarifni paket, tarifni model, tarifna opcija*) koji nisu nigdje jasno definirani što dovodi do pravne nesigurnosti. Predlažemo brisati odredbu.

Članak 26. st. 11. Pravilnika

U slučajevima kada se u postupku pred Agencijom utvrdi da je operator postupio suprotno odredbama Zakona i podzakonskih propisa, Agencija će operatoru odlukom naložiti najučinkovitije mjere za uklanjanje utvrđenih povreda.

Zakon izričito propisuje u kojim slučajevima Agencija donosi odluku i što Agencija može svojom odlukom naložiti. Tako su ovlasti Agencije u slučaju postupanja operatora protivno odredbama Zakona i podzakonskih propisa (povreda uvjeta iz općeg ovlaštenja) propisane člankom 33. Zakona. Agencija je u tom slučaju ovlaštena (uz prethodno davanje roka za ispunjavanje uvjeta iz općeg ovlaštenja) utvrditi nepravilnosti i naložiti njihovo uklanjanje, ne ulazeći pri tom u mjere za uklanjanje tih nepravilnosti, a može i narediti zabranu pružanja pojedinih usluga prije uklanjanja nepravilnosti.

Dakle, ovlasti Agencije jasno su definirane Zakonom koji nije na predlagatelja prenio mogućnost širenja istih te je predložena odredba protuzakonita.

Predlažemo brisati odredbu.

Članak 30. st. 2. i 3. Pravilnika

U slučaju sklapanja ugovora za korištenje usluge širokopojsnog pristupa internetu putem pokretne elektroničke komunikacijske mreže uz uvjet obveznog minimalnog trajanja ugovora operator je obvezan osigurati probno razdoblje korištenja uslugom te unutar tog razdoblja pretplatniku omogućiti raskid ugovora bez plaćanja naknade za prijevremeni raskid.

Smatramo da bi ovakva odredba, unatoč namjeri predlagatelja da istom popravi položaj korisnika bila na štetu korisnika, a i na štetu tržišta.

Naime, operatori svojim korisnicima omogućuju da kupe uređaje za prijem i odašiljanje podataka po iznimno povoljnim cijenama (višestruko nižim od tržišne) uz uvjet zaključivanja ugovora uz obvezno trajanje. U slučaju raskida takvih ugovora operator vraćeni korišteni uređaj ne može više prodati drugim korisnicima, a na gubitku je iz razloga što je uređaj prodao po subvencioniranoj cijeni. Ovakva odredba prisilila bi operatore da prestanu nuditi korisnicima uređaje po subvencioniranim cijenama.

Dakle, konačan rezultat odredbe bio bi to da bi svi korisnici morali u startu plaćati punu cijenu uređaja (a ako bi i raskinuli ugovor bili bi na gubitku za iznos koji su platili za uređaj).

Predlažemo brisati odredbu.

Članak 34. st. 2. i 3. Pravilnika

Operatori javnih komunikacijskih usluga u pokretnoj elektroničkoj komunikacijskoj mreži su obvezni u pretplatničkom ugovoru navesti minimalne brzine kao i realno ostvarive maksimalne brzine širokopojsnog pristupa internetu za ugovorenu uslugu širokopojsnog pristupa internetu.

Operatori javnih komunikacijskih usluga su obvezni minimalne brzine širokopojsnog pristupa internetu oglašavati na jednak način kako oglašavaju maksimalne brzine širokopojsnog pristupa internetu.

Ove odredbe bi stavile mobilne operatore u poziciju da ne mogu izvršavati ugovorne obveze, osim u slučaju ako bi isti minimalnu brzinu označili sa nulom.

Naime, na trenutnu brzinu mobilnog interneta utječu brojni faktori na koje operatori nemaju nikakvog utjecaja kao što je položaj korisnika (jačina signala se može znatno promijeniti već odlaskom iz kuhinje i dnevnu sobu), vremenske prilike, opterećenje mreže (broj spojenih korisnika u danom trenutku), kvaliteta terminalne opreme itd. Uslijed preklapanja samo nekoliko okolnosti može doći i do potpunog zagušenja mreže ili dijela mreže. Ovakva bi odredba omogućila korisnicima da raskidaju ugovore u bilo kojem trenutku i to bez plaćanja naknade za prijevremeni raskid ugovora.

Operatorima je u interesu da povećaju brzinu kako zbog konkurentnosti u kvaliteti pružanja usluga tako i zbog same činjenice da se usluga interneta naplaćuje prema količini ostvarenog prometa (što je brzina veća korisnici će biti u mogućnosti u jedinici vremena koja im stoji na raspolaganju ostvariti veću količinu prometa). Dakle, nije potrebno operatore poticati na povećanje brzine.

Nerealnost ovakvih odredbi razvidna je i iz činjenice da slične odredbe ne postoje niti u jednoj od slijedećih zemalja u kojoj vlasnici Tele2 d.o.o. imaju osnovana društva za pružanje usluga elektroničkih komunikacija: Švedska, Norveška, Estonija, Litva, Njemačka, Nizozemska, Rusija.

Predlažemo brisati odredbu.

Članak 34. st. 10. Pravilnika

U slučaju prigovora krajnjeg korisnika na račun, operator javnih komunikacijskih usluga je obvezan uz podatke propisane za ispis racuna prikazati i detaljan ispis IP adresa sa na koje je pristupano sa korisnikovog računa kao i trajanje i vrijeme pristupa te zabilježeni promet. Detaljan ispis IP adresa mora sadržavati nazive IP adresa, ukoliko je to moguće.

Pretpostavljamo da se u predloženoj odredbi potkrala pogreška te da je intencija predlagatelja bila napraviti izmjenju u odnosu na rješenje ugrađeno na trenutno važeći pravilnik tako da se zahtjeva ispis IP adresa sa kojih je pristupano, a ne na koje je pristupano, a sve iz razloga što tehnički nije moguće utvrditi na koje je IP adrese pristupano. Naime, kada korisnik pristupi direktno na neku IP adresu, a zatim putem linkova ponuđenih na web stranici koja se nalazi na toj IP adresi pristupa na druge IP adrese isto nije vidljivo u sustavu operatora.

Ukoliko je to intencija predlagatelja istu pozdravljamo, ali molimo da se prijelaznim i završnim odredbama Pravilnika odgodi primjena ove odredbe na rok od najmanje godinu dana od dana stupanja Pravilnika na snagu iz razloga što je neophodno napraviti promjene na mrežnim elementima da šalju te podatke te iste implementirati u sustav za obračun, a za takvu implementaciju je potreban rok od najmanje godinu dana.

Članak 34. st. 12. Pravilnika

U slučaju da operator javno komunikacijskih usluga nije osigurao krajnjem korisniku ugovorenu, odnosno minimalnu brzinu širokopojasnu pristupa internetu, operator je obvezan krajnjem korisniku ponuditi prelazak na paket koji je prikladniji stvarno ostvarivoj brzini širokopojasnog pristupa internetu ili smanjenje mjesečne naknade u vidu popusta ili raskid ugovora bez plaćanja naknada, ovisno o izboru krajnjeg korisnika.

Ovu odredbu predlažemo brisati iz svih razloga koji su navedeni u komentarima na odredbe Članka 34. st. 2. i 3. Pravilnika te upućujemo na tamo iznesenu argumentaciju.

Članak 34. st. 13. Pravilnika

Operatori javnih komunikacijskih usluga su obvezni, na prikladan i lako dostupan način, na svojim internetskim stranicama objavljivati poveznicu na pokazatelje kakvoće usluge pristupa internetu u nepokretnoj i pokretnoj elektroničkoj komunikacijskoj mreži iz Dodatka 5. ovog pravilnika kao i poveznicu na certificirani alat za mjerenje, bez naknade za krajnje korisnike.

Predlažemo jasnije određenje certificiranog alata za mjerenje tj. tko će izdavati certifikat te prijelaznim i završnim odredbama Pravilnika odgoditi primjenu te odredbe na rok koji je primjeren da se pribavi i certificira alat za mjerenje.

Članak 39. st. 8.i 9. Pravilnika

U slučaju prekida rada elektroničke komunikacijske mreže ili njenih dijelova operator javnih komunikacijskih usluga je obvezan u najkraćem mogućem roku obavijestiti Agenciju.

U slučaju da prekid traje duže od 24 sata, operator je obvezan Agenciji dostaviti izvještaj o poduzetim radnjama u svrhu popravka elektroničke komunikacijske mreže ili njenih dijelova te je obvezan svakodnevno

za cijelo vrijeme trajanja popravka obavještavati Agenciju o poduzetim radnjama sve do trenutka redovnog rada elektroničke komunikacijske mreže ili njenih dijelova.

Iza riječi „prekida rada“ u oba dva gore navedena stavka dodati zarez te riječi „čiji je obujam definiran u planu održavanja iz stavka 1 ovog članka“, Tako da stavci 8. i 9. sada glase:

U slučaju prekida rada, čiji je obujam definiran u planu održavanja iz stavka 1. ovog članka, elektroničke komunikacijske mreže ili njenih dijelova operator javnih komunikacijskih usluga je obavezan, u najkraćem mogućem roku obavijestiti Agenciju.

U slučaju da prekid rada, čiji je obujam definiran u planu održavanja iz stavka 1 ovog članka, koji traje duže od 24 sata, operator je obavezan Agenciji dostaviti izvještaj o poduzetim radnjama u svrhu popravka elektroničke komunikacijske mreže ili njenih dijelova te je obavezan svakodnevno za cijelo vrijeme trajanja popravka obavještavati Agenciju o poduzetim radnjama sve do trenutka redovnog rada elektroničke komunikacijske mreže ili njenih dijelova“. Planom održavanja iz stavka 1. Pravilnika bi se točno definiralo koliki obujam prekida rada mreže je potreban da bi operator podlijegao obvezi obavještavanja iz stavka 8. i 9. ovog članka, odnosno planom održavanja definirali bi se prekidi rada mreže koji narušuju njezinu kakvoću. Naime, ukoliko bi operator Agenciju obavještavao o svakom prekidu rada mreže npr. prilikom ispada svakog pojedinog transmisijskog linka ili pak svaki put kada nestane električne energije na pojedinačnoj elektroničko komunikacijskoj infrastrukturi i povezanoj opremi, postavlja se pitanje da li je isto ekonomično i svrsishodno, odnosno možemo zaključiti da se navedenom obvezom operatora samo dodatno bespotrebno administrativno opterećuje te mu se nameću dodatni troškovi. Naime, svakom operatoru je u interesu u što žurnijem roku otkloniti prekid rada mreže.

Članak 42. Pravilnika

Radi zaštite interesa krajnjih korisnika, inspektor elektroničkih komunikacija može i prije pokretanja postupka inspekcijskog nadzora, kada ocjeni da pružanje usluga može uzrokovati značajnu štetu većem broju krajnjih korisnika usluga, odrediti privremene mjere.

Privremene mjere koje se mogu odrediti su:

- 1. zatražiti od svih operatora javnih komunikacijskih usluga da svojim krajnjim korisnicima odmah, do opoziva, blokiraju pristup iz svojih mreža broju ili brojevima na koje se odnosi privremena mjera,*
- 2. zatražiti od svih operatora javnih komunikacijskih usluga koji obavljaju uslugu obračuna i naplate da operatoru usluga s posebnom tarifom na čije usluge se odnosi privremena mjera, obustave prihod koji se odnosi na navedenu uslugu, od datuma naloga do opoziva.*

Privremene mjere mogu trajati najdulje do okončanja postupka inspekcijskog nadzora kojeg je inspektor dužan pokrenuti odmah po određivanju privremenih mjera.

Zakon o elektroničkim komunikacijama daje ovlaštenje inspektoru elektroničkih komunikacija da obavlja inspekcijski nadzor odnosno, Zakonom je jasno propisano ovlaštenje glede započinjanja upravnog postupka inspekcijskog nadzora. Ovlaštenje inspektora elektroničkih komunikacija da isti može i prije pokretanja postupka inspekcijskog nadzora, odrediti privremene mjere i to od svih operatora javnih komunikacijskih usluga, mora biti propisano Zakonom a ne da se isto ovlaštenje protuzakonito daje ovim Pravilnikom.

Predlažemo brisati odredbu.

Članak 58. Pravilnika

Operatori čiji je prihod veći od 2% ukupnih prihoda na mjerodavnom tržištu elektroničkih komunikacijskih usluga ili od kojih to Agencija zahtijeva, moraju o vlastitom trošku:

- 1. najmanje svakih šest (6) mjeseci ...*

Smatramo kako se svrha osiguranja odgovarajuće kvalitete usluge te sigurnosti i adekvatnosti sustava za obračun i naplatu može u potpunosti ostvariti putem odgovarajućih mjerenja koja bi se vršila u razmacima od po 12 mjeseci te da vršenje mjerenja propisanih navedenom odredbom svakih 6 mjeseci stvara nepotrebne troškove za operatore.

Predlažemo u članku 58. Pravilnika riječi „šest (6)“ zamijeniti riječima „dvanaest (12)“.

Zaključno

Ukazujemo da je zbog otklanjanja pravne nesigurnosti nužno brisati odredbe na koje je u ovim komentarima upućeno kao protuustavne i/ili nezakonite.

Naime, člankom 37. stavkom 2. Ustavnog zakona o Ustavnom sudu Republike Hrvatske (NN 99/99, 29/02) propisano je:

Ako sud u postupku utvrdi da drugi propis koji bi trebao primijeniti, odnosno pojedina njegova odredba nisu suglasni s Ustavom i zakonom, na konkretan slučaj će neposredno primijeniti zakon, a Ustavnom sudu će podnijeti zahtjev za ocjenu suglasnosti spornog propisa, odnosno pojedine njegove odredbe s Ustavom i zakonom.

Dakle, navedene odredbe će dovesti adresate u uvjerenje da su iste primjenjive, a tijekom postupka može biti utvrđeno drukčije.

S poštovanjem.

Tele2 d.o.o.